

Bindend Studieadvies (BSA): Paardenmiddel of sluitstuk van kwaliteitszorg?

Gerard Spaai, Klaas Visser, Debbie Jaarsma en Tetje Timmermans

Gerard Spaai (g.w.spaai@amc.uva.nl) is als onderwijsadviseur/onderwijsonderzoeker verbonden aan het Amsterdam UMC, Universiteit van Amsterdam; Klaas Visser (k.h.visser@uva.nl) is oud-directeur van de opleiding Psychologie van de Universiteit van Amsterdam, Debbie Jaarsma is als hoogleraar Onderzoek en Innovatie van Medisch Onderwijs verbonden aan de Faculteit Medische Wetenschappen van de Rijksuniversiteit Groningen (a.d.c.jaarsma@umcg.nl) en Tetje Timmermans (t.a.timmermans@uva.nl) is als beleidsmedewerker verbonden aan de bestuursstaf van de Universiteit van Amsterdam.

Samenvatting

Primaire doel van een Bindend Studieadvies (BSA) is studenten die ongeschikt zijn voor de opleiding vroegtijdig op te sporen en door te verwijzen naar een andere, meer passende opleiding. Daarnaast kan een BSA een positief effect hebben op het studierendement van een opleiding. Een literatuuronderzoek is uitgevoerd om een beeld te krijgen van de effecten van de invoering van een BSA op het studierendement en de selectieve en verwijzende functie van het eerste studiejaar van de bacheloropleiding. Bij de invoering van een BSA lager dan 60 erts zijn de effecten bij opleidingen met een gemiddeld/laag studierendement niet consistent; sterke positieve effecten worden gevonden bij een BSA van 60 erts en wanneer de BSA onderdeel is van een breed pakket aan onderwijsmaatregelen. Bij opleidingen met een hoog studierendement worden geen positieve effecten gevonden bij de invoering van een BSA lager dan 60 erts. De keuze voor invoering BSA vergt maatwerk. De auteurs pleiten ervoor om alleen een BSA in te voeren als dat goed is ingebed in de kwaliteitszorg van een opleiding.

Inleiding

Conform de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WhW artikel 7.8b) brengt het instellingsbestuur van een instelling voor hoger onderwijs in Nederland iedere student uiterlijk aan einde van het eerste jaar van inschrijving advies uit over de voortzetting van zijn opleiding. Primaire doel van dit advies is om in een vroeg stadium vast te stellen of de student geschikt is voor de opleiding zodat de student zich eventueel vroegtijdig kan oriënteren op een andere opleiding. Dit advies kan een bindend karakter hebben; in dat geval wordt gesproken van een Bindend Studieadvies (BSA). Een afwijzing kan verbonden worden aan het advies indien de student niet geschikt wordt geacht voor de opleiding. Deze afwijzing staat bekend als het negatief BSA en brengt met zich mee dat de student zich voor een bepaalde periode niet meer kan inschrijven bij de betreffende opleiding.

Opleidingen zijn, behoudens een aantal voorwaarden als beschreven in de WhW, vrij op eigen wijze invulling te geven aan het BSA. Meestal wordt het BSA gebaseerd op een aantal te behalen studiepunten in het eerste studiejaar en soms wordt dit gekoppeld aan het behalen van bepaalde vakken. Het moment waarop waarschuwingsadviezen worden verstrekt en het aantal waarschuwingsadviezen dat verstrekt wordt, verschillen. Dit geldt ook voor de begeleiding die gekoppeld wordt aan zo'n waarschuwingsadvies. Tot slot geldt dat de opleidingen zelf bepalen hoe lang de student zich niet meer mag inschrijven. Vaak hanteren opleidingen een periode van twee of drie jaar maar soms ook van één jaar.

In de Memorie van Toelichting (MvT) op het wetsontwerp bij invoering van het BSA in 1993 werd het BSA als een instrument gezien om de selectieve, oriënterende en verwijzende functie van het eerste studiejaar te versterken.

Het primaire doel van het BSA is zo snel mogelijk de student op de juiste plek te krijgen door slecht presterende studenten die weinig kans maken het eindexamen te behalen tijdig op te sporen, de studie-uitval te vervroegen en deze student vroegtijdig door te verwijzen naar een meer passende opleiding.

Met een BSA kan ook invloed uitgeoefend worden op het

studierendement van een opleiding. Het stellen van eisen aan de studievoortgang in de vorm van een BSA kan studenten stimuleren het beste uit zichzelf te halen en kan maken dat de studietijd efficiënter gebruikt wordt en daarmee voorkomen dat de studenten vroeg in de opleiding een achterstand oplopen die ze lastig meer kunnen inhalen (Meeuwisse, van Wensveen, & Severiens, 2011). Daarnaast is het mogelijk winst te halen door vroegtijdig studenten met studieproblemen te achterhalen en passende begeleiding te bieden (Stegers-Jager, Cohen-Schotanus, Splinter & Themmen, 2011). Een ander belangrijk voordeel is dat voorkomen wordt dat de student te lang een opleiding blijft volgen zonder uitzicht de opleiding met succes te kunnen afronden.

Nagenoeg alle bacheloropleidingen in het hoger onderwijs gebruiken een vorm van BSA. Tegelijkertijd is er variatie in de BSA normen die gehanteerd worden. Een 'totaal beeld' van de effecten van een BSA op het studierendement en de selectieve en de verwijzende functie van het eerste studiejaar van de bacheloropleiding ontbreekt en het is om die reden dat een literatuuronderzoek is uitgevoerd waarover in dit artikel wordt gerapporteerd.

Primaire doel van dit advies is om in een vroeg stadium vast te stellen of de student geschikt is voor de opleiding zodat de student zich eventueel vroegtijdig kan oriënteren op een andere opleiding.

Onderzoeksvragen

1. *Wat is het effect van de invoering van een BSA op de selecterende functie van de propedeutische fase van een bacheloropleiding?*
  - a. Is de studie-uitval in jaar 1 en de totale studie-uitval in de bacheloropleiding veranderd met de invoering van een BSA?
  - b. Worden bepaalde groepen studenten d.w.z. mannelijke studenten en niet-westerse allochtone studenten meer dan gemiddeld getroffen door een negatief BSA?
2. *Wat is het effect van de invoering van een BSA op de verwijzende functie van de propedeutische fase van een bacheloropleiding?*
  - a. Hoe presteren studenten met een negatief BSA bij de nieuwe opleiding die ze vervolgens hebben gekozen?
3. *Wat is het effect van de invoering van een BSA op het studierendement van een bacheloropleiding?*
  - a. Wat is het effect van de invoering van een BSA op het propedeuserendement na 1 jaar in termen van het percentage studenten dat alle studiepunten heeft behaald en het gemiddeld aantal studiepunten dat behaald is?
  - b. Wat is het effect van de invoering van een BSA op het rendement na 2 jaar in termen van het percentage studenten dat alle studiepunten heeft behaald en het gemiddeld aantal studiepunten dat behaald is?
  - c. Wat is het effect van de invoering van een BSA op het percentage studenten dat na drie jaar (=nominaal rendement) c.q. vier jaar (nominaal+1) het bachelordiploma heeft behaald?

Literatuuronderzoek

De literatuurstudie heeft het karakter van een scoping review waarbij het doel is de huidige onderzoeksliteratuur op het terrein van het BSA in relatie tot het studierendement en de selectieve en verwijzende functie van de propedeutische fase van de bacheloropleiding in kaart te brengen. Hierbij vindt geen systematische kwaliteitsweging of meta-analyse plaats.

Voor het beantwoorden van de onderzoeksvragen is samen met een specialist wetenschappelijke informatie van de bibliotheek van het Academisch Medisch Centrum van de Universiteit van Amsterdam, gezocht naar belangrijke wetenschappelijke literatuur in een viertal onlinedatabases: PubMed, EMBASE, ERIC en PsycINFO. Belangrijke zoektermen bij het zoeken in deze databases waren: Binding 'Study Advice', 'Academic Dismissal Policy', 'pass, fail decision' 'pass, fail grading', 'dropout prevention', student progression and outcomes', 'educational outcomes', 'academic performance, failure', 'study efficacy', 'on probation'. Daarnaast is gezocht in Google Scholar. Belangrijke zoektermen bij het zoeken in Google Scholar waren: 'Bindend

Studieadvies', 'BSA', 'Studiesucces', 'Studierendement', 'Studieuitval', 'Binding Study Advice', 'Academic Dismissal Policy' en 'On probation'. De review betrof onderzoekartikelen verschenen in de periode 1993-2018.

Voorts zijn via referenties in relevante publicaties en via het benaderen van auteurs van relevante publicaties op het terrein van BSA relevante artikelen opgespoord.

Alle publicaties zijn door twee van de vier auteurs gelezen en beoordeeld op aansluiting bij de onderzoeksvragen. Bij verschil in interpretatie vond consensusoverleg plaats. Inclusiecriteria waren de aansluiting van het onderzoek bij één of meer van de onderzoeksvragen die centraal staan in deze literatuurbespreking.

In totaal werden 27 publicaties getraceerd die betrekking hebben op de effecten van BSA. Van de 27 publicaties bleven 15 publicaties over en 12 publicaties vielen af: één publicatie sloot niet aan bij de onderzoeksvragen van de literatuurbespreking (Keng, 2016), vijf publicaties

vielen af omdat ze betrekking hadden op 'on probation beleid' dat anders word ingevuld dan een BSA¹ (Ahmed, Chowdhury, Rahman, & Talukder, 2014; Casey, Cline, Ost, & Qureshi, 2018; Chi, & Dow 2014; Fletcher, & Tokmouline, 2010; Fletcher, & Tokmouline, 2017; Lindo, Sanders & Oreopoulos, 2010, drie publicaties vielen af omdat ze primair handelen over de voorspelende waarde van een fictief BSA (Gijbels, van der Rijt & van de Watering, 2004; Folkertsma, & de Boer, 1995; van Kesteren, 1992) en twee dissertaties vielen af (Stegers-Jager, 2012; Sneyers, 2017) omdat ze ook als artikel zijn verschenen en al deel uitmaken van de literatuurbespreking.

Naast de gepubliceerde artikelen werden 11 niet gepubliceerde onderzoeken getraceerd. Van de 11 niet gepubliceerde onderzoeken werden vijf onderzoeken opgenomen in de literatuurbespreking; zes onderzoeken vielen af omdat ze onvoldoende matchten met de onderzoeksvragen van het literatuuronderzoek (Rol, 2014; Herpen, 2011; Projectgroep Bindend Studieadvies TUE, 2008; Stichting OER 2007; Stuurgroep BSA, 2004; Scheepers, 2004).

Resumerend werden in totaal 20 onderzoeken opgenomen in de literatuurbespreking: acht internationale publicaties, zes publicaties in Nederlandstalige tijdschriften, twee niet-gepubliceerde scripties, twee niet-gepubliceerde onderzoeksrapporten, één congrespresentatie en één publicatie in voorbereiding opgenomen in de literatuurstudie.

Resultaten

Het BSA-onderzoek waarover gerapporteerd wordt, gaat in geen van de gevallen om gecontroleerd, experimenteel onderzoek; het betreft veelal cohortvergelijkingen en/of cohortanalyses en in een enkel geval quasi-experimenteel onderzoek. Voorts betreft het in alle gevallen om onderzoek in een Nederlandse context.

In tabel 1 staan de onderzoeken weergegeven met de belangrijkste kenmerken van het onderzoek en de uitkomsten betreffende onderzoeksvraag 1 ('selectieve functie van de propedeuse') en 3 ('studierendement'). In tabel 2 worden wederom de belangrijkste kenmerken van onderzoek beschreven alsook de uitkomsten betreffende onderzoeksvraag 2 ('de verwijzende functie'). Hieronder staan de belangrijkste onderzoeksresultaten beschreven. De onderzoeksbevindingen staan separaat beschreven voor onderzoek naar een BSA-norm van minder dan 60 erts en onderzoek naar een BSA-norm van 60 erts.

A *Het effect van een BSA op de studie-uitval. Wat is het effect van een BSA op de selecterende functie van de propedeutische fase van een bacheloropleiding?*

1. *Is de uitval in studiejaar 1 en de totale studie-uitval in de bacheloropleiding veranderd met de invoering van de BSA?* – BSA<60 erts. De tendens is dat bij opleidingen met een gemiddeld tot lager dan gemiddeld studierendement² en een gemiddelde tot hoger dan gemiddelde studie-uitval, de studie-uitval in jaar 1 (iets) hoger is geworden na toepassing van een BSA lager dan 60 erts (Sneyers & De Witte, 2018; Sneyers & De Witte, 2017; Arnold, 2014; De Jong, 2012; Duijndam & Scheepers, 2009; Scheepers, 2004). Daarnaast zijn er aanwijzingen dat een toename van de studie-uitval in jaar 1 niet gepaard is gegaan met een toename van de totale studie-uitval (Arnold, 2014; Scheepers, 2004). Er zijn voorts aanwijzingen dat een verdere verhoging van de BSA-norm niet automatisch leidt tot een toename van de studie-uitval in jaar 1 noch tot een toename van de totale studie-uitval (Blom & van den Bosch, 2017; Vooijs, v.d. Ven & Buitendijk, 2015; Woelders, Visser & Rijksbaron, 2013).

Bij opleidingen met een hoog studierendement en een lage studie-uitval werd geen effect gemeten op de studie-uitval bij toepassing van een BSA lager dan 60 erts (Eijsvogels, Goorden, van den Bosch, & Hopman, 2015; Arnold, 2014; van der Klis, 2014; De Koning, Loyens, Rikers, Smeets & van der Molen, 2013; Stegers-Jager, Cohen-Schotanus, Splinter & Themmen, 2011).

– BSA=60 erts. Onderzoek met een BSA-norm van 60 erts bij opleidingen met een gemiddeld of lager dan gemiddeld studierendement en gemiddelde tot hoger dan gemiddelde studie-uitval waarbij het BSA werd ingebouwd in een breed pakket van onderwijsmaatregelen leidde niet tot een toename van de studie-uitval in jaar 1 (Adriaans, Baars, van der Molen & Smeets; 2013) tot een toename van de totale studie-uitval (Schmidt, Baars, Hermus, van der Molen, Arnold & Smeets, publicatie in voorbereiding). Nog niet onderzocht is wat de effecten zijn van een BSA-norm van 60 erts op studie-uitval bij opleidingen met een hoog studierendement en een lage studie-uitval.

2. *Worden bepaalde subgroepen studenten d.w.z. niet-westerse allochtone studenten en mannelijke studenten meer dan gemiddeld getroffen door een negatief bindend studieadvies?*

– Er zijn indicaties dat mannelijke studenten vaker getroffen worden door een negatief BSA en ook het percentage studenten dat alle studiepunten in jaar 1 heeft gehaald ligt lager dan bij vrouwelijke studenten (Vooijs, v.d. Ven & Buitendijk, 2015; Arnold, 2014). Niet-Westerse allochtone studenten presteren minder goed in jaar 1 dan autochtone studenten: het percentage studenten dat na studiejaar 1 60 erts heeft behaald ligt lager alsook het percentage studenten met een positief BSA bij een BSA van minder dan 60 erts (Vooijs, van de Ven & Buitendijk, 2015). In een niet gepubliceerd onderzoek van Baars, van Wensveen & Hermus (2015) bleken positieve effecten van een BSA van 60 erts op het studierendement na 1 jaar; dit effect werd gevonden voor alle groepen studenten. Wel bleek dit rendementseffect minder sterk bij niet-Westerse allochtone studenten vergeleken met Westerse-allochtone studenten en autochtone studenten. Ook bleek het effect minder sterk bij mannelijke studenten vergeleken bij vrouwelijke studenten.

B Het effect van een BSA op het studierendement van een bacheloropleiding

1. *Wat is het effect van een BSA op het propedeuserendement na 1 jaar in termen van het percentage studenten dat alle studiepunten heeft behaald en/of het gemiddeld aantal studiepunten dat behaald is?*

– BSA<60 erts Studies naar het effect van een BSA-norm lager dan 60 erts op studierendement laten geen consistent beeld zien. Voorts zijn de resultaten van studies niet altijd goed vergelijkbaar omdat de outputmaten nogal eens verschillen.

a) Studies naar het effect van een BSA-norm lager dan 60 erts bij geneeskundeopleidingen, die zich kenmerken door een hoog rendement en een lage studie-uitval laten geen effect zien op het gemiddeld aantal studiepunten behaald in studiejaar 1 (Eijsvogels, Goorden, van den Bosch & Hopman, 2015) of het percentage studenten dat na 1 jaar de propedeuse heeft behaald (Stegers-Jager, Cohen-Schotanus, Splinter & Themmen, 2011). Een onderzoek van De Koning, Loyens, Rikers, Smeets & van der Molen, (2013) bij een psychologieopleiding die zich ook kenmerkte door een hoog studierendement liet opvallend genoeg zien dat in een BSA-cohort studenten gemiddeld minder studiepunten behaalden in studiejaar 1 dan een niet BSA-cohort.

b) Onderzoek naar de effecten van een BSA-norm lager dan 60 erts laat een inconsistent beeld zien bij opleidingen met een studierendement met een gemiddeld tot lager dan gemiddeld studierendement en een gemiddelde tot hoger dan gemiddelde studie-uitval. Duijndam en Scheepers (2009) en Scheepers (2004) laten bij een onderzoek uitgevoerd bij bedrijfskunde zien dat het rendement na 1 en 2 jaar hoger is in een BSA-cohort dan in een niet BSA-cohort. Ook in een onderzoek van Blom en van den Bosch (2017) wordt een positief effect van een BSA lager dan 60 erts gevonden op het eerstejaars studierendement. Hier echter is de BSA onderdeel van een breed pakket aan onderwijsmaatregelen en onduidelijk is derhalve wat de invloed van de BSA-maatregel is. Ook een onderzoek van van der Klis (2014) uitgevoerd bij diergeneeskunde laat een positief effect van BSA zien: de BSA-cohorten behalen gemiddeld genomen meer studiepunten in jaar 1 dan de niet BSA-co-

horten. Echter: een niet gepubliceerd onderzoek van de Jong (2012) laat een minder eenduidig beeld zien. Uit dit onderzoek uitgevoerd bij 15 opleidingen van de TU Delft bleek dat bij ongeveer de helft van de opleidingen de invoering van een BSA een positief effect had op het propedeuserendement en bij de andere helft een negatief effect.

– BSA=60 ects. Studies met een BSA-norm van 60 ects - als onderdeel van een breder beleid van onderwijsmaatregelen - en uitgevoerd bij opleidingen met een gemiddeld tot lager dan gemiddeld studierendement en een gemiddelde tot hoger dan gemiddelde studie-uitval, laten zien dat het studierendement na één studiejaar fors is gestegen. Het percentage studenten dat na één jaar alle studiepunten heeft behaald bleek flink gestegen en vergelijkbaar met een rendement dat voorheen behaald werd na twee jaar bij een BSA-norm van 40 ects in één jaar en 60 ects in twee jaar. (Adriaans, Baars, van der Molen, Smeets; 2013; Vermeulen, Scheepers, Adriaans, Arends, van den Bos e.a., 2012; zie voor een uitgebreide rapportage Baars, Wolff, Godor & Hermus, 2013). Wel zijn er grote verschillen tussen opleidingen m.b.t. de geboekte vooruitgang in studierendement. Net als bij de studie van Blom en van den Bosch (2017) is in de BSA=60 ects onderzoeken de BSA-maatregel onderdeel van een breed pakket aan onderwijsmaatregelen en is derhalve onduidelijk wat het effect is van de BSA-maatregel. Onderzoek naar de effecten van een BSA van 60 ects bij opleidingen met een hoog studierendement en een lage studie-uitval ontbreekt.

2. Wat is het effect van een BSA op het studierendement na twee studiejaar?

– BSA<60 ects. In verschillende studies is het effect van een BSA lager dan 60 ects onderzocht bij opleidingen met een gemiddeld tot lager dan gemiddeld studierendement en een gemiddelde tot hoger dan gemiddelde studie-uitval. In studies van Duijndam en Scheepers (2009) en Scheepers (2004) bij bedrijfskunde bleek in het tweede studiejaar, net als in het eerste studiejaar, dat het studierendement in het BSA-cohort hoger lag dan in het niet BSA-cohort; soortgelijke bevindingen worden gerapporteerd door van der Klis (2014) in een onderzoek uitgevoerd bij

diergeneeskunde. In een onderzoek uitgevoerd bij 15 opleidingen van de TU Delft (De Jong, 2012) bleek het aantal studiepunten na twee jaar bij sommige opleidingen waar gewerkt wordt met een BSA hoger te liggen dan wanneer niet met een BSA gewerkt wordt en bij sommige opleidingen bleek dit andersom.

In een onderzoek van Woelders, Visser en Rijksbaron (2013) werd het studierendement bij een BSA van 50 ects vergeleken met een BSA van 40 ects. Aan het eind van het eerste studiejaar bleek een positief effect op het studierendement t.g.v. de BSA-norm van 50 ects ten opzichte van 40 ects; in het tweede studiejaar was dit effect verdwenen.

Bij een opleiding met een hoog studierendement en een lage studie-uitval bleek na twee studiejaar geen effect van een BSA lager dan 60 ects op het percentage studenten dat in twee studiejaar alle studieonderdelen van de propedeuse heeft behaald (Stegers-Jagger, Cohen-Schotanus, Splinter, & Themmen, 2011).

– BSA=60 ects. In een niet gepubliceerde studie van Baars, van Wensveen & Hermus (2015) werd onderzocht wat het effect is van een BSA van 60 ects in studiejaar 1 op het aantal studiepunten behaald na twee studiejaar bij twintig opleidingen afkomstig van vijf faculteiten. In dit onderzoek werd onder andere gekeken naar het effect van een BSA van 60 ects na twee studiejaar d.w.z. het aantal studiepunten behaald na twee studiejaar. Uit dit onderzoek bleek dat bij een zevental opleidingen studenten meer studiepunten hadden behaald na de invoering van de BSA-norm van 60 ects; bij 13 opleidingen bleek het gemiddelde aantal studiepunten behaald na twee studiejaar niet gestegen, vergeleken met de situatie voordat een BSA-norm van 60 ects werd gehanteerd.

3. Wat is het effect van een BSA op het percentage studenten dat na drie jaar (= nominaal rendement) c.q. vier jaar (nominaal+1 rendement) het bachelordiploma heeft behaald?

– BSA<60 ects. Opleidingen met een BSA-norm van minder dan 60 ects laten geen effect zien op het opleidingsrendement na 3 jaar (Sneyers & de Witte, 2018; van der Klis, 2014; Duijndam & Scheepers, 2009); na vier jaar wordt wel een positief effect gevonden zo bleek uit twee grootschalige studies (Arnold, 2014, Sneyers & de Witte, 2017).

– BSA=60 erts. Bij een BSA-norm van 60 erts, als onderdeel van een breed pakket aan onderwijsmaatregelen, werd een positief effect gemeten op het rendement na drie jaar (Schmidt, Baars, Hermus, van der Molen, Arnold & Smeets, publicatie in voorbereiding). Onduidelijk is of dit effect is toe te schrijven aan de BSA maatregel of aan andere onderwijsmaatregelen. Het effect gemeten na vier jaar werd niet gerapporteerd in deze studie.

C Het effect van het BSA op de verwijzende functie van de propedeutische fase

1. Wanneer van een student verwacht wordt dat deze de opleiding niet kan volbrengen binnen de gestelde kaders/vereisten voor de betreffende bacheloropleiding en hij/zij aldus een negatief studieadvies krijgt, wordt deze dan

begeleid naar een passende andere bacheloropleiding en blijkt dat uit de studieresultaten?

– Uit twee Rotterdamse onderzoeken die verricht zijn naar het effect van de BSA op de verwijzende functie van de propedeutische fase blijkt dat de verwijzende functie van de propedeutische fase niet is verbeterd. Studenten die een negatief BSA hebben ontvangen, presteren ook in de opleiding waarnaar ze verwezen zijn niet goed (Arnold & van den Brink, 2010; Arnold, 2014). Recent onderzoek van Cornelisz, van der Velden, de Wolf & Klaveren (2018) liet zien dat studenten die net onder de BSA-grens van 45 erts zaten en die daarna een vergelijkbare opleiding waren gaan doen, behaalden even vaak het diploma als studenten die net boven de BSA-grens van 45 erts zitten en dus niet waren overgestapt naar een andere opleiding.

Discussie

Samenvatting belangrijkste bevindingen en conclusies

Selectieve functie.

De tendens is dat de studie-uitval in jaar 1 is toegenomen met de invoering van het BSA. De tendens is voorts dat dit niet of nauwelijks geleid heeft tot een algehele toename van de studie-uitval. Kortom met de invoering van een BSA vallen studenten eerder uit terwijl de totale uitval niet/nauwelijks is toegenomen. Daarnaast lijkt de hoogte van de studie-uitval niet sterk negatief beïnvloed te worden door de hoogte van de BSA-norm.

Studierendement.

Bij een BSA lager dan 60 erts zijn de bevindingen bij opleidingen met een gemiddeld of lager dan gemiddeld studierendement en een gemiddelde tot hoger dan gemiddelde studie-uitval niet consistent. De effecten van een BSA zijn hier dus lastig te voorspellen. Meer onderzoek is nodig om te komen tot richtlijnen voor de invulling van het BSA. Veel hangt af van de opleiding in kwestie:

- a. Er is onderzoek dat laat zien dat er een positief effect van een BSA is op het eerstejaars rendement. Anderzijds is er ook onderzoek waarbij soms negatieve en soms positieve effecten op het studieren-

dement van het eerste studiejaar werden gevonden.
b. Voor wat betreft het effect op het opleidingsrendement van een BSA lager dan 60 erts werd een positief effect gemeten na vier studiejaar.

Bij opleidingen met een hoog studierendement en een lage studie-uitval heeft de invoering van een BSA lager dan 60 erts niet geresulteerd in hoger studierendement (Eijsvogels, Goorden, van den Bosch & Hopman, 2015; Stegers-Jager, Cohen-Schotanus, Splinter & Themmen, 2011). Voor deze opleidingen is de enige reden om een BSA lager dan 60 erts in te voeren om – de kleine groep studenten die onvoldoende studievoortgang boeken en weinig kans maken de opleiding met succes af te ronden tijdig te selecteren en door te verwijzen naar een andere opleiding.

Bij een BSA van 60 erts is de verwachting dat – indien deze maatregel onderdeel maakt van een breed pakket van onderwijsmaatregelen (o.a. Schmidt, Baars, Hermus, van der Molen, Arnold & Smeets, publicatie in voorbereiding) en wordt toegepast bij opleidingen met een gemiddeld tot lager dan gemiddeld rendement en een gemiddelde tot hoge studie-uitval – het opleidingsrendement gemeten na drie studiejaar zal stijgen.

Verwijzende functie.

Er is nauwelijks onderzoek verricht naar de effecten van het BSA op de verwijzende functie. Het weinige onderzoek dat verricht is laat geen consistent beeld zien. Er is onderzoek dat laat zien dat studenten die een negatief studieadvies hebben gekregen bij een volgende (en vaak soortgelijke) opleiding wederom matig presteren (Arnold, 2014; Arnold & van de Brink, 2010).

Echter, de stelling dat opleidingen niet altijd goed werk maken van de invulling van de verwijzende functie lijkt niet gewaagd. Onderzoek van de Hoger Onderwijsinspectie (2010) laat zien dat er nogal wat opleidingen zijn die geen exitgesprekken voeren met studenten die een negatief BSA hebben ontvangen en dat de studiebegeleiding regelmatig tekort schiet. Beide zaken zijn voorwaarden om de verwijzende functie goed in te vullen. Ook het recent in opdracht van het ministerie van OCW uitgevoerde onderzoek (Panteia-SEOR, 2019) ondersteunt deze conclusie.

Beperkingen literatuuronderzoek en aanbevelingen vervolgonderzoek

Beperkingen literatuuronderzoek.

Een belangrijke beperking van deze literatuurbespreking is dat opleidingen de effecten van BSA vaak wel in kaart brengen maar dit alleen doen in de vorm van interne memo's die niet terug te vinden zijn op internet of literatuurdatabases. Het merendeel van het hier besproken BSA-onderzoek is bovendien van Rotterdamse signatuur. Dit kan een vertekend beeld opleveren.

Een andere belangrijke beperking is dat de bevindingen van verschillende onderzoeken soms lastig te vergelijken zijn omdat er verschillende outputmaten gebruikt worden om bepaalde effecten te meten. Zo wordt het rendement van een opleiding soms gemeten na 3 jaar en soms na 4 jaar. Ook het rendement van het eerste studiejaar wordt op verschillende manieren gemeten..

Er is geen gecontroleerd experimenteel onderzoek verricht naar de effecten van een BSA. Vaak betreft het cohortvergelijkingen of quasi experimenteel onderzoek. Dat maakt dat niet altijd kan worden vastgesteld of de invoering van een BSA bepaalde effecten sorteert of dat bepaalde andere maatregelen (b.v. verbeterde selectie- en matchingsprocedures, verbeteringen in studeerbaarheid) (mede of met name) verantwoordelijk waren voor de gerapporteerde effecten.

Aanbevelingen voor vervolgonderzoek.

Er is nauwelijks BSA-onderzoek verricht naar de effecten van een BSA op de verwijzende functie. Er zijn indicaties dat studenten na een negatief BSA te hebben ontvangen ervoor kiezen een soortgelijke of dezelfde opleiding te gaan doen en ook bij die opleiding zwak presteren (Arnold, 2014). Onderzoek van Cornelisz, van der Velden, de Wolf & Klaveren (2018) laat zien dat studenten met een negatief BSA-advies en die net onder de BSA-norm zaten, even vaak het diploma behalen als studenten die een positief BSA-advies hebben ontvangen en die net boven de BSA-norm zaten.

Om de effecten van een BSA op de verwijzende functie beter te kunnen evalueren, is meer onderzoek noodzakelijk.

Waar het de selectieve functie van de propedeuse betreft, beperkt onderzoek zich veelal tot constatering over het aantal uitvallers in de propedeutische fase en soms in de studiejaar 2 en 3. Soms kijkt men daarnaast of de totale uitval in de bacheloropleiding is gestegen. In hoeverre echter studenten terecht dan wel onterecht een negatief of positief BSA hebben gekregen, ('de zogenaamde fout-negatieven en de fout-positieven'), is niet onderzocht. Ook ten aanzien van de selectieve functie geldt derhalve dat meer onderzoek naar de effecten van de invoering van een BSA noodzakelijk is.

Onderzoek naar de effecten van een BSA voor subgroepen van studenten is nauwelijks voorhanden. Er zijn aanwijzingen dat bepaalde subgroepen studenten relatief vaak getroffen worden door een negatief BSA: mannelijke studenten (Arnold, 2014; Vooijs, v.d. Ven & Buitendijk, 2015 en niet-Westerse allochtone studenten (Vooijs, v.d. Ven & Buitendijk, 2015).

Meer onderzoek naar de effecten van de invoering van een BSA voor bepaalde subgroepen is noodzakelijk om op basis daarvan gericht subgroepenbeleid te ontwikkelen om deze hoge uitval te voorkomen.

Niet onderzocht is wat de effecten zullen zijn van een BSA-norm van 60 erts op studie-uitval en studierendement van een opleiding met een hoog studierendement en een lage studie-uitval. Ook hier is verder onderzoek noodzakelijk.

Implicaties voor de praktijk

Wanneer opleidingen besluiten te gaan werken met een BSA is het grote dilemma het bepalen van de BSA-norm en de dubbele boodschap die men met de BSA-norm afgeeft. Voor het selecteren van niet geschikte studenten kan worden volstaan met een lage norm zodat zo min mogelijk vals negatieve beslissingen genomen worden. Een lage norm heeft echter als nadeel dat studenten een dubbele boodschap krijgen: enerzijds wordt verwacht van studenten dat ze nominaal studeren, anderzijds is het voldoende dat de BSA-norm gehaald wordt. Uit onderzoek blijkt ook dat een deel van de studenten “op de norm” studeert (Arnold, 2012). Met elke norm onder de 60 erts wordt feitelijk studievertraging geïnstitutionaliseerd. Aan de andere kant kan een hoge BSA-norm een ontmoedigend effect hebben wanneer deze niet is ingebed in een breed pakket van onderwijsmaatregelen: sommige studenten zouden na het behalen van slechts enkele slechte studieresultaten geneigd kunnen zijn de moed op te geven (Benabou & Tirole, 2000). Een ander negatief effect van een hoge BSA-norm kan zijn dat een enkel beslismoment bepalend kan zijn voor het al dan niet voldoen aan de BSA-norm. Bovendien kan het werken met een (hoge) BSA de prestatiedruk verhogen wat van invloed kan zijn op het psychisch welbevinden van studenten (Dopmeijer, 2018).

Ook het bieden van passende begeleiding aan studenten die een studieachterstand oplopen of dreigen op te lopen en met een tussentijds advies hiervan op de hoogte gesteld worden, vraagt om meer aandacht bij opleidingen.

Ook het bieden van passende begeleiding aan studenten die een studieachterstand oplopen of dreigen op te lopen en met een tussentijds advies hiervan op de hoogte gesteld worden, vraagt om meer aandacht bij opleidingen. Al bij de eerste signalering van een studieachterstand kan door het bieden van intensieve studiebegeleiding verdere studieachterstand mogelijk voorkomen worden (Tinto, 2012).

Een ander element dat aandacht verdient is de verwijzing van de student naar een meer passende opleiding bij een negatief BSA. Op dit moment lijken studenten met een negatief BSA niet/nauwelijks beter in staat om een meer passende opleiding te kiezen.

Opleidingen doen er ook goed aan om de effecten van het BSA in kaart te brengen en hierover te rapporteren. Daarbij moet ook in kaart worden gebracht of de doelen van de wet worden gehaald, wat men deels kan afleiden uit het antwoord op de vraag of een negatief BSA leidt tot een lagere uitval in latere jaren. Als dat niet het geval is, moet de vraag worden gesteld of het eerste studiejaar voldoende oriënterend en representatief is voor de rest van de studie alsook goed studeerbaar is. Aan alle drie de eisen zou moeten zijn voldaan alvorens studenten te selecteren die succesvol doorstromen (Mennen & van der Klink, 2011).

Meer in het algemeen kan worden geconstateerd dat sommige opleidingen kennelijk zo goed zijn ingericht dat een BSA niet nodig is: studenten presteerden beter voor de invoering van het BSA en gingen na invoering ‘op de norm’ studeren. Het roept de vraag op of het niet veel meer de moeite loont om te investeren in de kwaliteit van de curricula en in het gebruik maken van de beschikbare onderwijskundige inzichten om programma’s te verbeteren. Het BSA zou dan niet als paardenmiddel moeten fungeren om het studierendement te verhogen maar een echt sluitstuk van de kwaliteitszorg moeten worden dat in sommige gevallen niet eens nodig is (bijvoorbeeld bij opleidingen met een hoog studierendement en een lage studie-uitval).

Tabel 1 BSA Onderzoek Rendement en Studie-uitval

Artikel	Sample	Onderzoeksmethode/analyse	Centrale onderzoeksvragen	Bevindingen
1 Schmidt e.a. (aangeboden voor publicatie)	<p>Opleiding/instelling/land 14 bachelorprogramma's/ Erasmus universiteit Rotterdam/Nederland</p> <p>BSA 40 erts in jaar 1 en 60 erts in jaar 2 versus 60 erts in jaar 1 (Normaal=normaal).</p> <p>Sample 7 cohorten werden geïncludeerd; -Deelstudie 1: 12.432 studenten (Normaal=Normaal) versus 17.036 studenten (40 studiepunten jaar 1 en 60 in jaar 2) -Deelstudie 2: 8961 studenten niet nominaal =normaal en 8796 studenten onder nominaal is normaal</p>	<p>Onderzoeksmethode Quasi experimenteel design. Effecten gemeten in twee deelstudies.</p> <p>Analysemethode Pearson Chikwadraat tests; Cramer's V om de effect size van chikwadraat tests te toetsen.</p>	<p>Effect van een BSA op: Deelstudie 1: % studenten dat jaar 1 succesvol heeft afgerond; % studenten dat studieovertraging oploopt Studie-uitval Deelstudie 2: % studenten dat in drie jaar bachelordiploma haalt</p>	<p>Effect van BSA Deelstudie 1: 23% meer studenten haalt studiejaar 1 binnen 1 jaar onder nominaal=normaal (59% versus 36%) 25% minder studieovertraging onder Nominaal=normaal (11% versus 36%) Studie-uitval blijft gelijk (circa 28%)</p> <p>Deelstudie 2: Bachelor rendement is met 9% gestegen onder nominaal=normaal beleid</p>
2.Sneyers & De Witte (2018).	<p>Opleiding/instelling/land VS, Canada en Nederland</p> <p>BSA academic dismissal policies (ADP) en academic probation onderzoeken</p> <p>Sample 25 internationale en nationale studies, waarvan 4 BSA</p>	<p>Onderzoeksmethode Meta analyse</p> <p>Analysemethode Vergelijking van effect groottes (Cohen's d)</p>	<p>Effect van een BSA op: Uitval in jaar 1 Slaagpercentages na drie jaar</p>	<p>Effect van BSA Retentiegraad in studiejaar 1: wordt iets hoger. Slaagpercentage na 3 jaar: ligt iets hoger.</p>
3. Blom & van den Bosch (2017)	<p>Opleiding/instelling/land Industrial Design & Engineering/Hogeschool Rotterdam/Nederland</p> <p>BSA 48 erts versus 52 erts</p> <p>Sample 2 cohorten met een BSA van 48 erts (N=188) en een cohort met een BSA van 52 erts (N=91)</p>	<p>Onderzoeksmethode Cohortvergelijking</p> <p>Analysemethode Beschrijvende statistiek</p>	<p>Effect van een BSA op: % studenten dat 60 erts behaalt na 1e jaar % studenten met een negatief BSA na 1 jaar. De invoering van een verhoogde BSA-norm maakt deel uit van een breder pakket aan maatregelen (= een beperking aantal onderwijs-eenheden dat kan worden herkanst, compensatie-mogelijkheden in het eerste studiejaar)</p>	<p>Effect van BSA % studenten dat alle onderdelen van het eerste studiejaar met een voldoende afrondt binnen een jaar. In de cohorten met een BSA van 48 erts was dit respectievelijk 22.2% en 46.1% en bij het cohort met een BSA van 52 was dit 70.3%.. % studenten met een negatief BSA na 1 jaar: dit nam af bij het cohort met een BSA van 52 erts vergeleken met de cohorten met een BSA van 48 erts: 14.3% Negatief BSA 52 ert versus respectievelijk 21.2% en 27% negatief BSA bij de cohorten met een BSA van 48 erts.</p>

Artikel	Sample	Onderzoeksmethode/analyse	Centrale onderzoeksvragen	Bevindingen
4 Sneyers, & De Witte, (2017).	<p>Opleiding/instelling/land Alle Nederlandse universiteiten</p> <p>BSA gemiddeld 41 EC 1° jaar</p> <p>Sample 2010/11 en 2011/12 voor o.a. BSA effecten en voor slagingspercentages Data (DUO) tussen 2003 en 2009 266 programma's zonder BSA en 1486 programma's met BSA</p>	<p>Onderzoeksmethode Vergelijking tussen opleidingen met en zonder BSA</p> <p>Analysemethode Voorname een correlatie model waarbij wordt gepoogd causale verbanden te vinden: -Non parametrisch en correlaties -Difference in differences analysis (DiD)</p>	<p>Effect van een BSA op: Drop out in jaar 1; Slaagpercentages na N+1; Studenttevredenheid; accreditatieoordelen haalbaarheid programma; geslacht; staf student ratio; percentage staf > 50 jaar; kostenbesparing.</p>	<p>Effect van BSA Drop out in jaar 1 (meer uitval) (7.5% na introductie BSA); Slaagpercentages na 4 jaar (meer geslaagden); Haalbaarheid van het programma voor studenten; Enorme kostenbesparingen; Een negatief effect op student-tvredenheid en die scores worden lager door de jaren heen. Andere bevindingen: Opleidingen met meer meisjes hebben lagere drop out en hogere tevredenheid. Kwaliteit van opleiding hangt positief samen met een lage drop out en een hoge graduation rate Minder drop out lijkt ook positief samen te hangen met een gemiddeld oudere staf. Grote verschillen tussen de verschillende clusters van opleidingen.</p>
5 Eijvogels e.a. (2015)	<p>Opleiding/instelling/land Geneeskunde/Radboud Universiteit/Nederland</p> <p>BSA 42 ects</p> <p>Sample 5 cohorten: 3 cohorten zonder BSA vergeleken met 2 cohorten met BSA; Zonder BSA: Cohort 2008/2009:N=330 Cohort 2009/2010:N=330 Cohort 2010/2011:N=327 Met BSA: Cohort 2011/2012:N=328 Cohort 2012/2013:N=327</p>	<p>Onderzoeksmethode Cohortvergelijking</p> <p>Analysemethode Beschrijvende statistiek</p>	<p>Effect van een BSA op: Gemiddeld aantal behaalde ects. %percentage studenten dat toegang krijgt tot tweede studiejaar. % studenten dat na 1 studiejaar propedeuse heeft behaald.</p>	<p>Effect van BSA het gemiddeld aantal studiepunten behaald na 1 studiejaar: blijft circa 53ects; %studenten dat toegang krijgt tot tweede studiejaar: dit nam toe met 8%: van 85/89% naar 93% met invoering BSA; BSA heeft geen effect op percentage studenten dat na 1 jaar de propedeuse heeft behaald: blijft circa 65%.</p>
6 Arnold (2014).	<p>Opleiding/instelling/land 450 bachelorprogramma's (DUO database)/Nederland</p> <p>BSA Meestal tussen 34 en 45 ects</p> <p>Sample Cohorten die in de periode 2002 tot 2007 gestart zijn in Nederland met een WO-bachelor (2451 observaties).</p>	<p>Onderzoeksmethode Panel model waarin de afronding van de opleiding en de uitvalcijfers de afhankelijke variabelen zijn en waarin BSA de onafhankelijke variabele.</p> <p>Analysemethode Panelanalyse, RD</p>	<p>Effect van een BSA op: Drop-out in studiejaar. Studievoortgang gemeten op grond van percentage studenten berekend op grond van aantal studenten dat zich herinschreven heeft in jaar 2 en dat na 4 jaar het bachelordiploma behaald heeft.</p>	<p>Effect van BSA Drop-out in studiejaar 1: dit is gemiddeld genomen met 5-7% toegenomen (zonder overall toename van drop out). Met name mannelijke studenten worden vaker getroffen door een negatief BSA. Het opleidingsrendement gemeten na 4 jaar bij herinschrijvers jaar 2: dit is met 5-9% toegenomen. Deze effecten worden niet gevonden bij opleidingen met een hoog studierendement en een lage drop-out.</p>

7 De Koning e.a. (2013)	<p>Opleiding/instelling/land Psychologie/ Erasmus Universiteit Rotterdam/ Nederland</p> <p>BSA 40 EC 1^e jaar</p> <p>Sample 2 cohorten pre-BSA (cohort 2003/2004 en 2004/2005; N=456) 2 cohorten BSA 2005/2006 en 2006/2007; (N=505):</p>	<p>Onderzoeksmethode Cohortvergelijking tav afhankelijke variabelen: Vwo endexamencijfer type vooropleiding, zelfstudietijd, score op een voortgangstoets, leergedrag als geobserveerd door tutor behaalde aantal studiepunten en studiecijfer blokken jaar 1.</p> <p>Analysemethode Chikwadraat, covariantie-analyse, beschrijvende statistiek</p>	<p>Effect van een BSA op: Type leeractiviteiten; Zelfstudietijd; Aantal studiepunten en gemiddeld cijfer op bloktoets; Score op voortgangstoets kennis; Effect op zelfselectie: cijfers vooropleiding studenten en type vooropleiding.</p>	<p>Effect van BSA BSA'ers beter voorbereid en intensievere deelname contactonderwijs door studenten in BSA groep Gemiddeld aantal studiepunten in niet BSA-groep significant groter dan in BSA groep: 50.2 ects (sd=18.38) versus 47.12 ects (sd=19.82). Daarnaast gemiddeld cijfer op bloktoets hoger in niet BSA-groep dan in BSA-groep Geen effect op zelfstudietijd: 13.09 uur (sd=6.7) in niet BSA versus 13.74 (sd=5.6) in BSA groep Geen effect op score voortgangstoets: 26.25 (sd=9.2) / niet BSA groep versus 25.45 (sd=8.7)/BSA-groep Geen effect op vwo-cijfer van startende studenten: niet-BSA: 6.68 (sd= .43) versus 6.66 (sd= .42) BSA groep Meer studenten met een HBO profiel in BSA-groep dan in niet BSA-groep.</p>
8 Stegers-Jager e.a. (2011)	<p>Opleiding/instelling/land Geneeskunde/Erasmus-universiteit Rotterdam/ Nederland</p> <p>BSA 40 studiepunten jaar 1 en 60 studiepunten jaar 2</p> <p>Sample 2 cohorten pre-BSA: 2003/2004 (N=406) en 2004/2005 (N=403) 2 cohorten BSA: 2005/2006 (N=407) en 2006/2007 (N=402): In totaal 1618 studenten: 809 in BSA cohorten en 809 in niet BSA-cohorten.</p>	<p>Onderzoeksmethode Cohortvergelijking t.a.v. de volgende afhankelijke variabelen: snelheid studievoortgang; drop out; het percentage studenten dat na 1 respectievelijk 2 jaar alle studiepunten behaalt</p> <p>Analysemethode Chikwadraat en t-toetsing</p>	<p>Effect van een BSA op: Percentage studenten dat na 2 jaar de propedeuse heeft behaald, drop out na 4 maanden en 2 jaar; het percentage studenten dat na 1 respectievelijk 2 jaar alle studiepunten behaalt</p>	<p>Effect van BSA: Geen effect op percentage studenten dat na 2 jaar de propedeuse heeft behaald: 84.8% in non AD en 87.1% in AD cohort. Niet significant verschil. Geen effect op drop-out na 5 maanden of minder (minder dan 1 %); tendens dat na 2 jaar de uitval hoger is in BSA cohorten (10% versus 7%); echter niet significant Geen toename in aantal studenten dat na 1 jaar alle onderdelen heeft behaald (71.3% versus 67.4%: NON AD versus AD); na twee jaar alle onderdelen behaald is percentage significant hoger in non-AD dan in AD cohort (56.4% versus 44.6%) NB Wel wordt meer een beroep gedaan op studiebegeleiding in de BSA cohorten en de mensen die dat doen, doen het uiteindelijk beter dan de mensen die dat niet doen d.w.z. halen vaker de propedeuse.</p>
9 Vooijs, e.a. (2015)	<p>Opleiding/instelling/land Alle opleidingen van de Rijksuniversiteit Leiden/ Nederland</p> <p>BSA 30ects-40ects-45 ects</p> <p>Sample 13 Eerstejaarscohorten (=27851 studenten) 2001/2002 t/m 2013/2014 waarbij 2001/20002 t/m 2004/2005 een BSA van 30 ec; 2005/2006 t/m 2012/2013 BSA van 40 ec en cohort 2013/2014 een BSA van 45 ec.</p>	<p>Onderzoeksmethode Cohortvergelijking t.a.v. de volgende afhankelijke variabelen: % negatieve BSA % studenten dat 60 studiepunten heeft behaald in jaar 1 Daarnaast is gekeken of bepaalde subgroepen sterker getroffen worden door een negatief BSA.</p> <p>Analysemethode Beschrijvende statistiek</p>	<p>Effect van de invoering van een strengere BSA norm (45 ects) op: Op het percentage negatieve BSA; Op het percentage studenten dat alle studiepunten heeft behaald na 1 jaar Specifieke subgroepen: mannen versus vrouwen en niet westerse allochtonen versus westerse allochtonen en autochtonen.</p>	<p>Effect van BSA Het % negatief bindend studieadvies is niet gestegen met de invoering van een hogere BSA-norm (blijft circa 15%). Het % studenten dat aan het eind van het eerste studiejaar 60 studiepunten heeft behaald is gestegen met de invoering van een hogere BSA-norm (45 ets) van 435 bij een BSA van 43% (BSA 40) naar 47% (BSA 45). BSA resultaten wijken sterk uiteen voor bepaalde subgroepen: -Vrouwen behalen betere resultaten dan mannen. Dat geldt zowel voor het percentage studenten dat een positief BSA heeft behaald als voor het percentage studenten dat 60 ects of meer behaalt.</p>

Artikel	Sample	Onderzoeksmethode/analyse	Centrale onderzoeksvragen	Bevindingen
(vervolg) 9 Vooijs, e.a. (2015)				<ul style="list-style-type: none"> -Studenten met een niet westerse achtergrond presteren minder goed dan autochtone studenten of studenten met een westerse migratieachtergrond. Ook dat geldt voor het percentage studenten met een positief BSA als voor het percentage studenten dat 60 ects of meer heeft behaald. -Binnen de groep mannelijke studenten behalen studenten met een niet westerse achtergrond de laagste resultaten (64% positief advies). Hetzelfde geldt voor de groep vrouwelijke studenten waar 74% van de studenten met een migratie-achtergrond een positief BSA behaalt.
10 Adriaans e.a. (2013)	<p>Opleiding/instelling(en)/land Psychologie/Erasmus Universiteit Rotterdam/ Nederland</p> <p>BSA 60 ECTS in studiejaar vergelijken met BSA van 40 studiepunten in jaar 1 en 60 studiepunten in jaar 2</p> <p>Sample 4 cohorten waarvan 1 cohort Nominaal is normaal: 2008/2009: 263 studenten 2009/2010: 271 studenten 2010/2011: 303 studenten 2011/2012: 280 studenten</p>	<p>Onderzoeksmethode Cohortvergelijking t.a.v. de volgende afhankelijke variabelen: Gemiddelde cijfer op de bloktotellen Aantal onvoldoendes Percentage studenten dat aan het eind van eerste studiejaar 60 studiepunten heeft.</p> <p>Analysemethode Beschrijvende statistiek</p>	<p>BSA van 60 ects in jaar 1 vergelijken met BSA van 40 ects in jaar 1 en 60 ects in jaar 2 t.a.v.</p> <p>Doorstroming Uitval Gemiddeld blokcijfer Aantal onvoldoendes</p>	<p>Effect van BSA Propedeuse in 1 jaar: was circa 50% wordt met BSA60 73% Percentage uitval na 1 jaar bij BSA40 circa 23% en bij BSA60 circa 17% Gemiddeld blokcijfer was circa 6.5 bij BSA40 en wordt 6.8 bij BSA60 Percentage onvoldoendes was circa 20% bij BSA40 en circa 10% bij BSA60. Voorts werd een significante toename van studie-uren is signaleerd (van 19.7 uur zelfstudie naar 21.7 uur per week bij BSA60)</p>
11 Woelders e.a. (2013)	<p>Opleiding/instelling(en)/land 4 opleidingen/Haagse Hogeschool/Nederland</p> <p>BSA BSA van 40 ects in 1 jaar vergeleken met 50 ects in 1 jaar</p> <p>Sample 2 Cohorten vergelijken: 1 BSA cohort 40 studiepunten (208 studenten) en 1 BSA cohort 50 studiepunten (255 studenten)</p>	<p>Onderzoeksmethode Cohortvergelijking t.a.v. de volgende afhankelijke variabelen: Studierendement Studie-uitval</p> <p>Analysemethode Chikwadraat toetsing</p>	<p>BSA van 40 ects vergelijken met een BSA van 50 ects in 1 jaar op: Rendement na 1 respectievelijk 2 jaar); Studie-uitval na 1 respectievelijk 2 jaar</p>	<p>Effect van BSA Het propedeuserendement is gestegen van 31% naar 41%; na 2 jaar is het rendement vergelijkbaar met 61%; Uitval is nagenoeg gelijk gebleven na 1 jaar (circa 35%) en na 2 studiejaar circa 38%; de uitval is enigszins lager bij BSA50 vergeleken bij BSA40 (respectievelijk 38% en 40%).</p>

12 Vermeulen e.a. (2012)	<p>Opleiding/instelling(en)/land Bestuurskunde, Sociologie, Psychologie /Erasmus Universiteit Rotterdam/Nederland</p> <p>BSA 40 studiepunten in 1 jaar 60 studiepunten in twee jaar versus BSA60</p> <p>Sample Drie cohorten worden vergeleken twee cohorten met BSA 40 in jaar 1 en 1 cohort met BSA60 in jaar 1</p>	<p>Onderzoeksmethode Cohortvergelijking. Vergelijking studieresultaten voor en na invoering Norminaal is Normaal (60 studiepunten 1 jaar). Betreft in totaal drie cohorten: 2 cohorte met BSA 40 en 1 cohort met BSA60 in jaar 1.</p> <p>Analysemethode Beschrijvende statistiek</p>	<p>Het effect van een BSA norm van 60 ects in 1 jaar vergeleken met BSA van 40 ects in jaar 1 en 60 ects in jaar 2 t.a.v. studierendement.</p>	<p>Effect van BSA Rendement (=percentage studenten dat 60 studiepunten in jaar 1 heeft behaald) na 1 jaar wat vroeger na 2 jaar behaald was. Bij BSA60 na 1 jaar: Bestuurskunde: 62%, Sociologie 55% en Psychologie 73%. Bij BSA40: respectievelijk: 30%, 16% en 52% na 1 jaar en na twee jaar respectievelijk: 55%, 46% en 68%.</p>
13 Duijndam & Scheepers (2009)	<p>Opleiding/instelling(en)/land Bedrijfskunde/EUR/Nederland</p> <p>BSA 40 ects van jaar 1 in eerste jaar 60 ects van jaar 1 na 2 jaar</p> <p>Sample 2 cohorten met een BSA worden vergeleken met 2 cohorten zonder BSA</p>	<p>Onderzoeksmethode Cohortvergelijking t.a.v. Studierendement in jaar 1 en Studierendement na 2 jaar; Studie-uitval in jaar 1 en jaar 2.</p> <p>Analysemethode Cohortvergelijking; beschrijvende statistiek</p>	<p>Effect van een BSA op: Hoe hoog is het propedeuserendement na 1 respectievelijk 2 jaar bij een BSA cohort vergeleken bij een niet-BSA cohort? Hoe hoog is de studieuitval na 1 respectievelijk 2 jaar bij een BSA cohort vergeleken bij een niet-BSA cohort? Wat is het opleidingsrendement bij BSA-cohort vergeleken bij een niet- BSA cohort.?</p>	<p>Effect van BSA Propedeuserendement na 1 en 2 jaar met BSA (37% en 60%) hoger dan bij cohort zonder BSA (18% en 48%) Uitval wel hoger in eerste jaar met BSA dan zonder BSA (34% versus 23%) na twee jaar ligt het zeer dicht bijeen: 32% bij geen BSA en 35% bij wel BSA. Er is geen effect gevonden op het opleidingsrendement.</p>
Scripties, niet gepubliceerde/deels gepubliceerde onderzoeken (vervolg tabel 1)				
14. Baars e.a. (2015)	<p>Opleiding/instelling/land 20 opleidingen van 5 faculteiten/Erasmus Universiteit Rotterdam/Nederland</p> <p>BSA 40 ects in jaar 1 en 60 ects in jaar 2 versus 60 ects in jaar 1 (=Norminaal=normaal).</p> <p>Sample: Betreft vijf jaarhorten: 9348 (=3 cohorten) studenten onder regime 40 ects in jaar 1 en 60 in jaar 2 versus 6837 studenten (= 2 cohorten) die onder nominaal is normaal studeren.</p>	<p>Onderzoeksmethode Cohortvergelijking</p> <p>Analysemethode Chikwdraat tests</p>	<p>Effect van een BSA op: De samenstelling instroom, doorstroom/uitval van (groepen van) studenten in het eerste studiejaar De studievoortgang na twee studiejaar, zowel van de gehele groep als van de verschillende compensatiegroepen.</p>	<p>Effect van BSA De samenstelling van de instroom is niet/nauwelijks veranderd; het aandeel niet-westerse allochtonen is iets afgenomen. De uitval in jaar 1 is niet toegenomen met de invoering van de Norminaal=normaal regeling. Het percentage student dat na 1 jaar alle propedeuse-onderdelen heeft behaald is toegenomen. Een rendement dat voor de invoering van de Norminaal=normaal regeling werd behaald na twee studiejaar. Rendementen bij verschillende subgroepen van studenten is toegenomen. Wel is de verbetering van studierendement bij mannelijke studenten minder dan bij vrouwelijke studenten. Ook is de verbetering van studierendement minder bij niet-westerse allochtone studenten dan bij autochtone en westerse-allochtone studenten. Na twee studiejaar is het effect van de Norminaal is normaal regeling afgevlakt. Bij 7 opleidingen is er nog steeds een effect van de nominaal is normaal regeling. De groep studenten met 2, 3 of 4 gecompenseerde vijven laat de minste studievoortgang zien na twee jaar.</p>

Scripties, niet gepubliceerde/deels gepubliceerde onderzoeken (vervolg tabel 1)					
15. Van der Klis (2014)	<p>Opleiding/land/instelling(en): Diergeneeskunde/Universiteit van Utrecht/Nederland</p> <p>BSA 30 ects-37,5 ects-45 ects</p> <p>Sample 1761 studenten/7 cohorten (2005 t/m 2012)</p>	<p>Onderzoeksmethode Cohortvergelijking</p> <p>Analysemethode Vergelijking tussen groepen ahv manwhitney tests, meer dan twee groepen kruskal wallis tests, categoriale data via chi kwadraat tests.</p>	<p>Effect van een BSA op: Aantal studiepunten behaald na 1 studiejaar en na 2 studiejaar. Het aantal maanden benodigd om propedeuse te behalen. Aantal maanden benodigd om bachelor te behalen. Uitval na start studiejaar 2. Daarnaast zijn er verschillen in effect op studiesucces bij verschillende BSA-normen.</p>	<p>Effect van BSA Bij een BSA hebben studenten in jaar 1 en jaar 2 meer studiepunten. BSA cohorten hebben minder tijd nodig om de propedeuse af te ronden. Er is in de niet BSA cohorten na de start van studiejaar 2 meer uitval. Er is geen BSA effect op tijd die studenten benodigen de bachelor te halen. Er is geen effect van de hoogte van de BSA norm op studiesucces.</p>	
16. De Jong (2012)	<p>Opleiding/land/instelling(en): 15 opleidingen/ Technische Universiteit Delft/Nederland</p> <p>BSA 30 ects</p> <p>Sample 11000 studenten</p>	<p>Onderzoeksmethode Cohortvergelijking</p> <p>Analysemethode Beschrijvende statistiek</p>	<p>Effect van een BSA op: De motivatie van studenten Verschillen in motivatie van studenten die BSA norm wel of niet halen Het aantal studiepunten en het gemiddelde cijfer dat studenten behalen Het percentage studenten dat een onvoldoende haalt.</p>	<p>Effect van BSA Uitval in jaar 1 is hoger na 1 jaar uitvoering van een BSA. Percentage studenten dat na 1 jaar de propedeuse behaalt bij 6 opleidingen toegenomen en bij 7 opleidingen is het omgekeerde aan de hand. Het aantal studiepunten dat behaald wordt na 1 jaar is bij sommige opleidingen gestegen en bij sommige opleidingen gedaald; idem na jaar 2.</p>	
17. Scheepers (2004)	<p>Opleiding/instelling/land Bedrijfskunde/EUR/Nederland</p> <p>BSA 40 ects</p> <p>Sample 4 cohorten waarbij gewerkt wordt met een BSA (N=2300) en twee cohorten zonder BSA (N=1629)</p>	<p>Onderzoeksmethode Cohortvergelijking</p> <p>Analysemethode Beschrijvende statistiek en regressie-analyses</p>	<p>Effect van een BSA op: Studieprestaties behaald na eerste studiejaar, na tweede studiejaar en derde studiejaar. Percentage studenten dat 60 studiepunten heeft behaald na 1 studiejaar cq.2 en 3 studiejaar Percentage studenten dat na 4 jaar het bachelordiploma heeft behaald De uitval in studiejaar 1 alsook de totale studie-uitval Daarnaast worden de studenten die een negatief BSA hebben ontvangen gemonitord m.b.t. hun studieloopbaan en de studieprestaties.</p>	<p>Effect van BSA Een hoger percentage van de studenten behaald 60 ects na 1 studiejaar in de BSA cohorten dan in de niet BSA cohorten. Ook in het tweede en derde studiejaar worden positieve effecten gevonden m.b.t. de BSA cohorten. Het gemiddeld aantal studiepunten behaald in de BSA cohorten ligt hoger t/m studiejaar 3. Vanaf het vierde jaar trekt dit gelijk. Het percentage studenten dat na 4 studiejaar het bachelordiploma heeft behaald ligt hoger in de BSA cohorten dan in de niet-BSA cohorten. De studie-uitval in het eerste studiejaar ligt in de BSA-cohorten hoger dan in de niet BSA-cohorten. De totale studie-uitval verschilt niet/nauwelijks. Slechts een klein deel van de studenten met een negatief BSA stopt met studeren (8%). Ongeveer een derde van de studenten vervolgt zijn studieloopbaan bij een andere opleiding van de EUR maar boek ook aldaar bescheiden studieresultaten. Ongeveer 60% is naar het HBO overgestapt.</p>	

Tabel 2 BSA Onderzoek Verwijzende Functie

Artikel	Sample	Onderzoeksmethode/analyse	Centrale onderzoeksvragen	Bevindingen
18. Cornelisz e.a. (2018)	<p>Opleiding/Instelling/Land Economie en Business/Universiteit van Amsterdam/Nederland</p> <p>BSA 45 ects</p> <p>Sample Twee cohorten (N= 1707); studiejaar 2009/2010 en 2010/2011 worden 8 of 7 jaar gevolgd</p>	<p>Onderzoeksmethode Longitudinaal cohortonderzoek</p> <p>Analysemethode Regressie analyse (OLS) Regressie discontinuïteit model</p>	<p>De lange termijn consequenties van een negatief BSA bij twee cohorten studenten worden onderzocht: Hoe vervolgen stundenten hun loopbaan? Hoe presteren studenten die op de grens zten van een negatief BSA vergeleken met de studenten die krap aan een positief BSA verkregen</p>	<p>Effect van BSA Circa de helft van de onderzoeksgroep kreeg een negatief BSA: ongeveer 7.5% van de studenten stapte daarna over naar een ander vakgebied; ongeveer 19% van de studenten stapte uit het hoger onderwijs; 60% van de studenten met een negatief BSA volgde daarna dezelfde opleiding elders en 20% van deze studenten een soortgelijke opleiding. Van de studenten met een positief BSA vervolgde 82% dezelfde opleiding en nog geen 1% verliet het hoger onderwijs. Het percentage studenten met een krap negatief BSA dat een diploma behaalt verschilt niet van het percentage studenten met een positief BSA dat een diploma behaalt bij dezelfde/ vergelijkbare opleiding.</p>
19. Arnold (2014)	<p>Opleiding/instelling/land 450 bachelorprogramma's (DUO database)/Nederland</p> <p>BSA Veelal tussen de 35 en 45 ects</p> <p>Sample Cohorten die in de periode 2002 tot 2007 gestart zijn in Nederland met een WO-bachelor (2451 observaties).</p>	<p>Onderzoeksmethode Panel model waarin de afronding van de opleiding en de uitvalcijfers de afhankelijke variabelen zijn en waarin BSA de onafhankelijke variabele.</p> <p>Analysemethode Panelanalyse Regressie discontinuïteit model</p>	<p>Effect van een BSA op: Drop-out in studiejaar 1 Op gender: in de zin dat mannelijke studenten meer effect voelen van een versterking van de oriënterende, verwijzende en selecterende functie van de propedeuse. Immers vrouwelijke studenten presteren beter. Prestaties van studenten die eerdere een negatief BSA hebben ontvangen en geswitcht zijn naar een andere opleiding.</p>	<p>Effect van BSA Drop-out in studiejaar 1 is gemiddeld genomen met 5-7% toegenomen (zonder overall toename van drop out). De selecterende en oriënterende functie is versterkt: opleidingen kunnen zich in tweede en derde jaar op die studenten richten die met grote kans op succes de opleiding doorlopen. Met name mannelijke studenten worden getroffen door de versterking van de selectieve functie van de propedeuse: zij vallen vaker uit. Studenten die een negatief studieadvies hebben ontvangen doen het vervolgens niet beter doen in een nieuwe opleiding die gestart wordt dan studenten die switchen vanuit een niet-BSA programma. Ook geldt niet dat het overall % percentage van studenten dat een diploma haalt toeneemt (en dus niet alleen bij degenen die het eerste studiejaar met succes hebben doorlopen).</p>
20. Arnold (2010)	<p>Opleiding/land/instelling(en): Economie en Bedrijfseconomie/Erasmus Universiteit Rotterdam/ Nederland</p> <p>BSA 40 ects</p> <p>Sample Cohort 2008-2009 (494 studenten) en subgroep van cohort 2009-2010 (564 studenten)</p>	<p>Onderzoeksmethode Hoe presteren studenten in studiejaar 1 van de opleiding Economie en Bedrijfseconomie met een negatief BSA afkomstig van een Bedrijfskunde opleiding, Econometrie, Economie en Informatica en niet verwante studies vergeleken met instromende VWO-scholieren. Vergelijking vindt plaats met reguliere instroom: VWO-scholieren. Onderzoeksmethode: cohortanalyse</p> <p>Analysemethode Descriptief</p>	<p>Hoe presteren studenten in studiejaar 1 van de opleiding Economie en Bedrijfseconomie met een negatief BSA afkomstig van een Bedrijfskunde opleiding, Econometrie, Economie en Informatica en niet verwante studies vergeleken met instromende VWO-scholieren.</p>	<p>Effect van BSA Studenten met een negatief BSA afkomstig van Bedrijfskunde presteren in het eerste studiejaar slechter dan studenten rechtstreeks afkomstig van het VWO en ook slechter dan de andere subgroepen studenten die een negatief BSA gehaald hebben elders</p>

Literatuur

- Adriaans, M., Baars, G.J.A., Molen, H. van der., & Smeets, G. (2013). Betere studieresultaten dankzij 'Nominaal is normaal'. *Tijdschrift voor Hoger Onderwijs en Management*, 1: 30-34.
- Ahmed, J.U., Chowdhury, H.K., Rahman, S. & Talukder, A.K.M. (2014). Academic probation: an empirical study of private university students. *Research in Education*, 92, 1-16.
- Arnold, I.J.M. & Brink, van den I.J.M. (2010). Naar een effectiever bindend studieadvies. *Tijdschrift voor Hoger Onderwijs en Management*, 5: 10-13.
- Arnold, I.J.M. (2012). De BSA-norm: minimumeis of streefwaarde? *Tijdschrift voor Hoger Onderwijs en Management*, 3: 4-8.
- Arnold I.J.M. (2015). The effectiveness of academic dismissal policy in Dutch university education: an empirical investigation. *Studies in Higher Education*, 40, 6: 1068-1084.
- Baars, G.J.A., Wolff, R., Godor, B. & Hermus, P. (2013). *Uitgebreide pilot Nominaal=Normaal aan de Erasmus Universiteit Rotterdam*. Rotterdam: Risbo.
- Baars, G.J.A., Wensveen, P. van., & Hermus, P. (2015). *Doorwerking regeling "Nominaal = Normaal" aan de Erasmus Universiteit Rotterdam op de samenstelling van de instroom en doorstroom/uitval van (subgroepen) studenten in het eerste studiejaar en op de studievoortgang na twee jaar studeren, zowel van de hele groep als van de verschillende compensatiegroepen*. Rotterdam: Risbo.
- Benabou, R. & J. Tirole. (2000). *Self-Confidence and Social Interactions*. National Bureau of Economic Research Working Paper 7585.
- Blom, M. & van den Bosch (2017). *Ready for success, first year efficiency for industrial design engineering*. Paper gepresenteerd op de International conference on engineering and production design education. 7 & 8 september, Oslo and Akershus University college of applied sciences, Norway.
- Casey, M.D., Cline, J., Ost, B. & Qureshi J.A. (2018). Academic probation, student performance and strategic course taking. *Economic Inquiry*, 1-32.
- Chi, O.L. & Dow, A.W. (2014). Improving balance in regression discontinuity design by matching: estimating the effect of academic probation after the first year of college. Paper presented at the SREE Spring 2014 conference.
- Cornelisz, I., Levels, M., Velden, van der R., Wolf, I. de & Klaveren van C. (2018). *The consequences of academic dismissal for academic success*. ACLA working papers, UvA.
- De Koning, B.B., Loyens, S.M.M., Rikers, R.M.J.P., Smeets, G. & van der Molen, H.T. (2013). Impact of binding study advice on study behavior and pre-university education qualification factors in a problem-based psychology bachelor program. *Studies in Higher Education*, 39 (5), 835-847.
- Dopmeijer, J. (2018). *Factsheet onderzoek studieklimaat, gezondheid en studieresultaten 2017*. Windesheim.
- Duijndam, F.J. & Schepers, A.W.A. (2009). Bindend studieadvies. *HO Management*, 5: 17-19.
- Eijsvogels, T.M.H., Goorden, R., Bosch, W. van den & Hopman, M.T.E. (2015). The binding study-advice in medical education: a 2-year experience. *Perspectives on Medical Education*, 4: 39-42.
- Fletcher, J.M. & Tokmouline, M. (2010). *The effects of academic probation on college success: Lending students a hand or kicking them while they are down?* Yale University, internal report.
- Fletcher, J.M. & Tokmouline, M. (2017). *The effects of academic probation on college success: Regression Discontinuity Evidence from four Texas Universities*. Institute of Labor Economics.
- Folkertsma, F. & M.R. de Boer (1995). Bindend adviseren en selecteren. *Onderzoek van Onderwijs*, 56-57.
- Gijbels, D.J., van der Rijt, J. & van de Watering, G. (2004). Het bindend studieadvies in het hoger wetenschappelijk onderwijs: worden de juiste mensen geselecteerd? *Tijdschrift voor Hoger Onderwijs* 22: 62-72.
- Herpen, S. van (2011). *Vijf jaar bindend studieadvies*. Risbo, Erasmus Universiteit Rotterdam.
- Hoger Onderwijsinspectie (2010). *Met beide benen op de grond. Onderzoek naar de uitvoeringspraktijk van het bindend studieadvies in het hoger onderwijs*. Zoetermeer.
- Inspectie van het Onderwijs. *Staat van het onderwijs 2017/2018*. Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen. Utrecht, 2019.
- Jong, S.M. de (2012). *De invloed van het bindend studieadvies op motivatie en studieresultaten van studenten aan de Technische Universiteit Delft*. Masterthesis, RUG.
- Keng, S. (2016). The Effect of a Stricter Academic Dismissal policy on course selection, student effort, and grading leniency. *Education Finance and Policy* 11(2):203-224.
- Kesteren, I.C.M. van (1992). Hoe effectief is het bindend studie-advies? *Universiteit en Hogeschool*, jaargang 39, 133-141.
- Klis, B.M. van der (2014). *Selective effect*

- tiveness of the binding study advice at the faculty of Veterinary Medicine, Utrecht. Thesis, Diergeneeskunde, Utrecht.
- Lindo, J. M., Sanders, N. J., & Oreopoulos, P. (2010). Ability, Gender, and Performance Standards: Evidence from Academic Probation. *American Economic Journal of Applied Economics*, 2 (2), 95-117.
- Meeuwisse, M, Van Wensveen, P. & Severiens, S.E.. (2011). Tijd om te studeren. Een onderzoek naar tijdbesteding en studiesucces in leeromgevingen. In: *Studiesucces in de Bachelor. Drie onderzoeken naar factoren die studiesucces in de Bachelor verklaren*. Den Haag: Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.
- Mennen J. & Klink van der (2014). *Advies op maat. Betrouwbare selectie door bindend studieadvies*. *Tijdschrift voor Hoger Onderwijs en Management*, 1: 28-32
- Panteia-SEOR Erasmus School of Economics. *Het bindend studieadvies in het hoger onderwijs*. Onderzoek in opdracht van het Ministerie van OCW, 2019.
- Projectgroep Bindend Studie-advies Technische Universiteit Eindhoven (2008). *De haalbaarheid van het bindend studieadvies aan de TUE per 1 september 2009*. Eindhoven.
- Rol, M. (2014). *Het effect van de "Nominaal is normaal" regeling op studieprestaties in het eerste studiejaar*. Een onderzoek naar de gevolgen van de instelling van een nieuwe BSA-regeling op de Erasmus Universiteit Rotterdam voor de studie *Economie en Bedrijfseconomie*. Bachelorscriptie. Erasmus School of Economics. EUR. Rotterdam.
- Scheepers, A.W.A. (2004). *Evaluatie bindend studieadvies*. Rotterdam: Rotterdam School of Management.
- Schmidt, H.G., Baars, G.J.A., Hermus, P., Molen, van der H.T., Arnold, I.J.M. & Smeets, G. (submitted for publication). Examination practices reduce procrastination in university students.
- Sneyers, E. (2017). *What works to improve study success. The effect of academic dismissal policies, student grants and institutional mergers on student outcomes*. Universiteit Maastricht, proefschrift.
- Sneyers, E. & De Witte, K. (2018). Interventions in higher education and their effect on student succes: am meta analysis. *Education Review*, 70(2), 208-228.
- Sneyers & De Witte, K. (2017) The effect of an academic dismissal policy on dropout, graduation rates and student satisfaction. Evidence from the Netherlands, *Studies in Higher Education*, 42:2, 354-389.
- Stegers-Jager, K.M. (2012). *At-risk medical students. Characteristics and possible interventions*. Erasmus Universiteit Rotterdam, proefschrift.
- Stegers-Jager, K.M., Cohen-Schotanus, J., Splinter, T.A.W. & A.P.N. Themmen (2011). Academic dismissal policy for medical students: Effect on study progress and help-seeking behavior. *Medical Education*, 45, no.10: 987-994.
- Stichting Onderwijsevaluatie Rapport. Bindend Studieadvies. *Een onderzoek naar de meningen en ervaringen van eerstejaars bachelorstudenten aan de Universiteit Utrecht*. Utrecht, juli 2007.
- Stuurgroep BSA Universiteit Tilburg (2004). *Rapportage evaluatie pilot BSA*. Tilburg.
- Tinto, V. (2012). *Completing college. Rethinking institutional action*. The university of Chicago press.
- Vermeulen, L., Scheepers, A., Adriaans, M., Arends, L., van den Bos R. e.a. (2012). Nominaal studeren in het eerste jaar. *Tijdschrift voor Hoger Onderwijs*, (30) 3, 204-216.
- Vooijs, M., van de Ven, M. & Buitendijk S. (2015). Strengheid werkt. Eerste resultaten van het aangescherpte studieadvies in Leiden. *Tijdschrift voor Hoger Onderwijs en Management*, 35-38.
- Woelders, L., Visser, W., & Rijksbaron, S. (2013). Bindend Studieadvies in relatie tot studieresultaat. *Onderwijsinnovatie* (2), 26-27

- 1 Bij 'on probation policy' zoals dat in de Verenigde Staten gebruikt wordt, ontvangen studenten aan het eind van het eerste semester of het tweede semester van het eerste studiejaar een waarschuwing van de opleiding wanneer ze te weinig studievoortgang hebben geboekt (te weinig studiepunten hebben behaald en/of het gemiddelde toetscijfer is te laag). Die studenten die te weinig voortgang boeken, ontvangen een uitgebreid begeleidingsaanbod. Wanneer studenten het daaropvolgende semester nog steeds te weinig studievoortgang boeken, worden ze geschorst voor een bepaalde periode. Na deze periode kunnen studenten zich opnieuw inschrijven; is er dan wederom te weinig studievoortgang worden ze voor langere tijd uitgesloten van onderwijsdeelname.
- 2 De Staat van het Onderwijs 2019 (Onderwijsverslag van de onderwijsinspectie over 2017/2018) rapporteert dat het gemiddelde bachelor rendement in het hoger beroepsonderwijs circa 61% bedraagt en in het wetenschappelijk onderwijs 71%. Deze percentages betreffen de studenten die zich herinschreven hebben in het tweede studiejaar en het diploma behaald hebben binnen de nominaal+1 jaar periode. Er zijn grote verschillen tussen sectoren van het hoger onderwijs.